

Τέχνες έργα

Καλές Τέχνες στο κόκκινο

Η προσφυγή μιας πρώην φοιτήτριας της ΔΣΚΤ στα δικαστήρια, για να διαγραφεί μία έτερη φοιτήτρια από τη Σχολή, έγινε η αφορμή για να φτάσουν στο «κόκκινο» οι δύσκολες σχέσεις της διοίκησης του πανεπιστημίου με την ηγεσία του υπουργείου Παιδείας.

Πριν από περίπου ένα μήνα, στις 13/1, το υπουργείο Παιδείας με «διαπιστωτική πράξη» καθαίρεσε τον νυν πρότανη και τη Σύγκλητο της Σχολής (29 μέλη) απαιτώντας να αποσχούν από το σύνολο του διδακτικού, ερευνητικού και διοικητικού τους έργου.

Η πράξη βασίστηκε στην απόφαση του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου Αθηνών, που «απέδωσε δόλο και κατάχρηση εξουσίας στον τότε πρότανη κ. Χρόνη Μπότσουλου και σε όλα τα μέλη της τότε σύνθεσης της Σύγκλητου, που ομόφωνα αποφάσισαν τη μετεγγραφή πέντε φοιτητριών. Το δικαστήριο έκρινε ότι οι επικείμενες αποφάσεις (των μετεγγραφών) υπερέβαιναν δόλο ή συναλλαγή και παράνομη εύνοια. Ετσι όλα τα μέλη της Σύγκλητου καταδικάστηκαν σε 7 μήνες με αναστολή!

Η νυν Πρωτανική Αρχή άσκησε έφεση. Το 5ο Εφετείο Αθηνών εκδίκασε την υπόθεση στις 31/10/2011, αθωώνοντας ομόφωνα και τελειόδικα την ΔΣΚΤ. Το υπουργείο βρέθηκε σε δύσκολη θέση. Προέβη στην «καθαίρεση» αγνοώντας την αθωωτική απόφαση.

Στις 20 Ιανουαρίου πάντως ανακάλεσε την «καθαίρεση» με την αιτιολογία της αδυναμίας λειτουργίας της ΔΣΚΤ και της συνεπακόλουθης απώλειας του έτους των φοιτητών της. Όποια κι αν ήταν η πρόθεση του υπουργείου -ορισμέ-

νοι υποστηρίζουν ότι ήθελε να παραδειγματιστεί με την ΔΣΚΤ τα υπόλοιπα ΑΕΙ - έφερε ακριβώς τα αντίθετα από τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα.

Τις ίδιες εκείνες ημέρες είχε ήδη ανοίξει η διαδικασία εκλογής του πρώτου Συμβουλίου της ΔΣΚΤ, σύμφωνα με το νέο νόμο 4009. Τα μέλη της τριμελούς οργανωτικής επιτροπής, Τρ. Πατρασκήδης, Χρ. Μπότσουλου και Γ. Χουλιαράς, που διορίστηκαν από το υπουργείο Παιδείας για να φέρουν εις πέρας τις εκλογές, αντιμετώπισαν το εξής παράλογο με την απόφαση καθαίρεσης τόσο ο Τρ. Πατρασκήδης όσο και ο Γ. Χουλιαράς παύονταν από τα καθηκόντά τους. Ο Χρόνης Μπότσουλου έχει ήδη συνταξιοδο-

τηθεί. Ήταν όμως -ως πρώην πρότανης- εκ των πρωταγωνιστών της διδακτικής διαμάχης.

Η ΔΣΚΤ σε νέες περιπέτειες: δίκες, αθωώσεις, έλλειψη χρημάτων, απογύμναση και... όλα του νέου νόμου δύσκολα

Μέσα στο κλίμα πόλωσης των ημερών εκείνων η προσπάθεια της εκλογής δεν εντύχησε και ματαιώθηκε. Υπήρξαν τρεις όλες κι όλες

υποψηφιότητες, δηλαδή οι μισές από όσες τουλάχιστον απαιτούνταν. «Πήρε τη μορφή της διαμαρτυρίας» λέει ο Γ. Χουλιαράς, μέλος της Οργανωτικής Επιτροπής. Η 22α Φεβρουαρίου είναι πλέον η καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή νέων υποψηφιοτήτων και είκοσι μέρες αργότερα θα διεξαχθούν οι εκλογές. Όμως στις 2 Μαρτίου εκδίδεται από το ΣτΕ η προσφυγή των πρωτανικών αρχών όλων των ΑΕΙ κατά του νέου νόμου.

Όποια κι αν είναι η δικαστική έκβαση της υπόθεσης, η επόμενη ημέρα θα είναι για την Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών πολύ διαφορετική. Περισσότεροι από 12 καθηγητές (πάνω από το 1/3 του διδακτικού προσωπικού), που συνέβα-

λαν τις τελευταίες δεκαετίες στη χάραξη της φυσιογνωμίας της, συνταξιοδοτούνται. Μέσα στο 2012 θα αποχωρήσουν οι: Γ. Ψυχοπαίδης, Γ. Λαζόγκας, Ζ. Αρβανίτης, Λεωνή Βιδάλη, Στέλλα Συλλογίδου. Το 2013 οι Τρ. Πατρασκήδης, Ι. Καρατζόγλου και το 2014 οι Αν. Χριστάκης, Γ. Χουλιαράς, Δ. Σακελλίων, Αικ. Σάλλα, Α. Πειρουνίδης και αρκετοί ακόμα το 2015. Με δεδομένη την ποσόστωση (κάθε 15 αποχωρήσεις μία πρόσληψη) η ταυτότητα της Σχολής θα αλλάξει άρδην.

Ο νυν πρότανης Γ. Χαρβαλιάς μιλεί για «συρρίκνωση». Συνυπολογίζοντας τη μείωση της χρηματοδότησης (στο 60%) κάνει λόγο για μια «οδυνηρή και δύσκολη» πορεία. Υπάρχουν ωστόσο και άλλες φωνές που δεν προκρίνουν το οικονομικό ως το μεγαλύτερο πρόβλημα. «Τα χρήματα είναι ίδια με πέρσι», εξηγούν. Και «φτάνουν».

Για παράδειγμα, είναι η δεύτερη ακαδημαϊκή χρονιά που οι φοιτητές της ΔΣΚΤ δεν έχουν μοντέλα στις αίθουσες. Τα συναρμόδια υπουργεία Εσωτερικών και Οικονομικών δεν μπορούν να υπογράψουν πλέον τις 8μηνες συμβάσεις τους, καθώς θα θεωρηθούν νέες προσλήψεις.

Πρότεναν ως λύση τη χρήση δελτίων παροχής υπηρεσιών. Τα μοντέλα δεν δέχθηκαν. Εκρίναν έρε δε τους συνέφερε, καθώς θα έπρεπε να πληρώνουν το ΤΕΒΕ. Άλλες λύσεις άραγε δεν υπάρχουν; Δεν θα μπορούσαν να φτιάξουν μια εταιρεία και να πληρώνονται μέσω αυτής; Άλλωστε η Σχολή έχει ειδικό κωδικό στον τακτικό της προϋπολογισμό για τα μοντέλα. Η Σχολή Καλών Τεχνών της Θεσσαλονίκης έχει μοντέλα... ✖

Η «Πολυκατοικία» των ξεριζωμένων

Μία επιβλητική αρχιτεκτονική μακέτα, ύψους δύο μέτρων, πιστή αναπαράσταση του πολυώροφου αρχοντικού μιας από τις πιο εύπορες οικογένειες της ελληνικής μεσοπόλεως της Κωνσταντινούπολης, η οποία ξεριζώθηκε μετά τα βίαια συμβάντα του Σεπτεμβρίου του 1955, δεσπόζει υπερβλητικά φημισμένη στο κέντρο του εκθισιακού χώρου του Εθνικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης. Πρόκειται για το έργο «The apartment building» της καταξιωμένης διεθνώς Τουρκάλας καλλιτέχνιδος Γκιουλισούν Καραμουσταφά, που σε συνδυασμό με λιγοστά ντοκουμέντα - φωτογραφίες και κείμενα στον τοίχο - ανασυρεί από τη λήθη τραυματικές μνήμες και εμπειρίες από τη σύγχρονη τουρκική ιστορία και την πολυεθνική κοινωνία της Πόλης του περασμένου αιώνα.

Η «Πολυκατοικία» που εκτίθεται μέχρι το τέλος του μήνα, μαζί με άλλα δύο έργα της Καραμουσταφά, τον «Αποίκο» και τον «Βόσπορο», βασίζεται σε μια πραγματική ιστορία. Αναπαριστά λεπτομερώς το εξωτερικό του κτιρίου, το οποίο ανήγερσε στην οδό Τζαχάνκιρ 28, στο Μπέγιουλου,

το 1931 ο Γρηγόρης Βασιλαματίης, ιδιοκτήτης ενός από τα πρώτα εργοστάσια γκαζοζών. Μάλιστα το ιδιαίτερα δημοφιλές στην Κωνσταντινούπολη σπίτι είχε πάρει το όνομά του «Olimpos Gazozu» από την κόρη του ιδιοκτήτη, Ολυμπία.

Η οικογένεια Βασιλαματίη αναγκάστηκε να εγκαταλείψει το κτίριο με προορισμό την Ελλάδα, το 1955, μετά τα δραματικά γεγονότα του Σεπτεμβρίου, ωστόσο η μοίρα το έφερε η Καραμουσταφά να μετακομίσει στην πολυκατοικία το 1991. Ένας λογαριασμός ηλεκτρικού ρεύματος που ερχόταν στο όνομα του πρώην ιδιοκτήτη έδωσαν έναυσμα για μια έρευνα που οδήγησε στο ενδιαφέρον εικαστικό αποτέλεσμα. «Πρόθεση της «Πολυκατοικίας» είναι να αποδώσει στους ιδιοκτήτες της μια πραγματική περιουσία που εγκατέλειψαν με άσχημες μνήμες, τουλάχιστον με τη μορφή ενός έργου τέχνης». Λέει η ίδια η οποία με το έργο της δεν παύει να ασχολείται με τις ανθρώπινες σχέσεις, τον ξεριζωμό, τα δυσδιάκριτα όρια μεταξύ απουσίας και παρουσίας, παρελθόντος και παρόντος, ζωής και τέχνης. ✖

Η Τουρκάλα εικαστικός Γκιουλισούν Καραμουσταφά εκθέτει στο ΕΜΣΤ